

BẢN TÓM TẮT NGHIÊN CỨU KHOA HỌC SINH VIÊN 2017

1. Công trình nghiên cứu

Kế toán tinh gọn: Lý thuyết và áp dụng vào thực tiễn tại Việt Nam

Topic: Lean accounting: Theory and apply to Vietnam

2. Nhóm tác giả

Hồ Thị Phương Nam, Lê Thị Hoa.

Authors: Hồ Thị Phương Nam, Lê Thị Hoa, students, Faculty of Accounting & Auditing, University of Economics and Business, Vietnam National University.

3. Mục tiêu nghiên cứu

Bài nghiên cứu được thực hiện để đạt được các mục tiêu sau:

- Nghiên cứu cơ sở lý thuyết, các công cụ của kế toán tinh gọn, đồng thời phân tích sự khác biệt giữa kế toán tinh gọn và kế toán truyền thống
- Nghiên cứu và phân tích các tình huống thực tiễn áp dụng kế toán tinh gọn,
- Đề xuất việc áp dụng các công cụ kế toán tinh gọn vào tình huống công ty Việt Nam

4. Câu hỏi nghiên cứu

Để đạt được những mục tiêu nêu trên, bài viết tập trung trả lời các câu hỏi nghiên cứu sau:

- Thế nào là kế toán tinh gọn, các công cụ của kế toán tinh gọn và lợi ích của phương pháp này so với kế toán truyền thống?
- Thực trạng áp dụng kế toán tinh gọn ở Việt Nam diễn ra như thế nào?
- Các tình huống thực tiễn áp dụng kế toán tinh gọn như thế nào? Các công cụ kế toán tinh gọn nào có thể áp dụng vào thực tiễn doanh nghiệp Việt Nam

5. Kết cấu nghiên cứu

Bài nghiên cứu bao gồm 3 chương:

- Chương 1: Tổng quan nghiên cứu và cơ sở lý luận về kế toán tinh gọn

Trong chương này nhóm đưa ra nhận xét tổng quan về đề tài nghiên cứu, các lý thuyết liên quan đến kế toán tinh gọn cùng những công cụ của nó, đem lại cái nhìn tổng quát về kế toán tinh gọn. Trong chương 1 này, nhóm đã so sánh các tiêu chí cơ bản trong kế toán theo truyền thống và tinh gọn, bước đầu giúp người đọc thấy được những lợi ích khi áp dụng mô hình kế toán tinh gọn trong sản xuất và quản lí.

- Chương 2: Phương pháp nghiên cứu

Trên cơ sở lý thuyết chương 1, trong chương 2, nhóm sử dụng phương pháp thu thập, xử lí dữ liệu thứ cấp và cách tiếp cận phù hợp để đạt kết quả tốt nhất. Phương pháp phỏng vấn (trực tiếp và gián tiếp), phương pháp tình huống được sử dụng nhằm làm rõ các vấn đề khi mô hình kế toán tinh gọn áp dụng trong thực tế, cả 2 phương pháp này được trình bày rõ ở chương 3.

- Chương 3: Tình huống thực tiễn áp dụng kế toán tinh gọn

Với tình huống mô phỏng mô hình xếp máy bay giấy và trường hợp thực tế áp dụng mô hình kế toán tinh gọn tại doanh nghiệp cụ thể - công ty cổ phần Linh Linh. Phương pháp đã làm rõ những lợi ích vượt trội khi sử dụng mô hình kế toán tinh gọn so với kế toán truyền thống trong việc tính giá thành, nhấn mạnh lợi nhuận doanh nghiệp thực sự đạt được trên BCKQHĐKD không phải do điều chỉnh van điều chỉnh lãi lỗ- hàng tồn kho,...khi áp dụng kế toán tinh gọn. Đối với doanh nghiệp cụ thể, phải dựa vào những điều kiện thực tế của doanh nghiệp, điểm mạnh điểm yếu, nhân lực và tài lực... để đưa ra các giải pháp phù hợp. Và trong tất cả, nhóm đánh giá cao “tâm thế” của con người là một trong những yếu tố quan trọng nhất để áp dụng mô hình kế toán tinh gọn thành công.

6. Tóm tắt kết quả đạt được

- Về mặt lý luận, bài nghiên cứu đưa ra những cơ sở lý thuyết của kế toán tinh gọn, các công cụ và cách ứng dụng nó trong quá trình áp dụng mô hình. Đồng thời chỉ ra khó khăn trong quá trình áp dụng vào thực trạng các doanh nghiệp Việt Nam.

- Về mặt phương pháp, bằng phương pháp nghiên cứu tình huống thực tiễn là một bài tập đưa vào giảng dạy kế toán tinh gọn, kết hợp phỏng vấn chuyên sâu cùng việc thu thập, xử lý dữ liệu tại phòng kế toán và quá trình sản xuất của công ty cổ phần Linh Linh, bài viết đã chỉ rõ cách hạch toán các loại chi phí trong báo cáo kết quả kinh doanh của doanh nghiệp, từ đó nêu ra ứng dụng của việc áp dụng kế toán tinh gọn trong sản xuất tinh gọn.

- Bên cạnh đó đưa ra những giải pháp cải thiện hiệu quả trong sản xuất và bộ phận kế toán bằng cách áp dụng các mô hình chính sách và chú trọng hàng đầu đến “tâm thế” con người.

- Về mặt thực tiễn, việc áp dụng bài tập đã nêu trong bài nghiên cứu có thể áp dụng đưa và giảng dạy kế toán tinh gọn ở Việt Nam. Việc nhấn mạnh “tâm thế” con người được xem là kim chỉ nam cho việc xây dựng kế hoạch cũng như thực hiện kế hoạch cho sản xuất tinh gọn nói chung và kế toán tinh gọn nói riêng.

7. Điểm mới của đề tài

- Muốn thực hiện kế toán tinh gọn trước hết doanh nghiệp phải tiến hành quản trị theo hướng tinh gọn. Với luận điểm trên, cùng với sự phân tích kỹ lưỡng, bài viết đã đưa ra quy trình áp dụng các công cụ trong quản trị tinh gọn vào kế toán tinh gọn cụ thể như thế nào. Để từ đây đề xuất các giải pháp thực hiện kế toán tinh gọn tại công ty. Bên cạnh đó, tiếp cận vấn đề theo phương pháp tình huống với những con số hiện thực, phương pháp kế toán tinh gọn được thể hiện rõ ràng giúp người đọc hình dung rõ được vấn đề hơn.

- Bài nghiên cứu cũng đã đưa ra giải pháp kiến nghị tới nhà nước cũng như bộ phận doanh nghiệp nói riêng nhằm tạo hiệu quả đồng bộ trong áp dụng kế toán tinh gọn và quản trị tinh gọn ở các doanh nghiệp Việt Nam.

8. Hướng nghiên cứu trong tương lai

Bài nghiên cứu còn có thể được cải thiện hơn trong tương lai với những định hướng chính nhóm đề ra như sau:

- Kế toán tinh gọn là một quá trình áp dụng liên tục và lâu dài. Nó cần sự vào cuộc của tất cả các phòng ban khác trong công ty để tạo thành một thể thống nhất về chuỗi giá trị, tạo ra hiệu ứng tích cực trong sản xuất và quản lý, từ đó góp phần giảm thiểu chi phí, gia tăng hiệu quả về năng lực hoạt động và khả năng hoạt động của doanh nghiệp

- Bên cạnh đó, đề tài sẽ có nhiều ứng dụng hơn khi được nghiên cứu với nhiều loại hình doanh nghiệp và tổ chức khác như bệnh viện, trường học, ngân hàng,..... Từ đó nhận diện được toàn bộ khó khăn khi áp dụng kế toán tinh gọn và đa dạng hóa công cụ áp dụng cho mỗi loại hình tổ chức kinh doanh khác nhau.

- Mặt khác, chất lượng bài nghiên cứu sẽ được tăng lên khi tập trung đi sâu vào các kinh nghiệm thực tế của nhiều quốc gia trên thế giới đã áp dụng thành công. Đồng thời chỉ rõ nguyên nhân chưa thành công ở các doanh nghiệp Việt Nam, từ đây đưa ra một mô hình cụ thể về kế toán tinh gọn mà các doanh nghiệp có thể áp dụng được.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Tiếng Việt

1. Báo cáo chi phí của Công ty Cổ phần Linh Linh năm 2015
2. Báo cáo kết quả kinh doanh Công ty cổ phần Linh Linh năm 2015
3. Thuyết minh báo cáo tài chính công ty cổ phần Linh Linh năm 2015
4. Lê Hương Trà, *Vận dụng kế toán quản trị theo hướng tinh gọn tại công ty TNHH QMI Industrial Việt Nam*
5. Nguyễn Đăng Minh và cộng sự, 2014, *Định hướng áp dụng quản trị tinh gọn tại các doanh nghiệp nhỏ và vừa Việt Nam*
6. Huỳnh Thị Hồng Hạnh và Nguyễn Mạnh Toàn, 2010, *Kế toán chi phí theo chuỗi giá trị- cách tiếp cận mới cho mô hình sản xuất tinh gọn, Tạp chí khoa học và công nghệ- Đại học Đà Nẵng (Số 4(39).2010)*
7. Phạm Quang Huy, 2009, *Tìm hiểu và phân tích mô hình kế toán tinh gọn trong các doanh nghiệp Việt Nam*
8. Nguyễn Như Phong và ctv, 2015, *Ứng dụng sơ đồ chuỗi giá trị VSM tinh gọn hệ thống sản xuất công ty Cisal Việt Nam, Tạp chí KHCN và phát triển,(số 18, K1-2015)*
9. Chu Thị Thủy và Vương Thị Huệ, 2015, *Áp dụng quản trị tinh gọn ở các doanh nghiệp Nhật Bản và bài học cho Việt Nam*
10. Rapheal Kapinsky và Mike Morris, *Sổ tay nghiên cứu chuỗi giá trị(Kim Chi và Đinh Công Khải dịch), Chương trình giảng dạy Kinh tế Fulbright, niên khóa 2011-2013*
11. PGS.TS Trương Bá Thanh và TS. Nguyễn Công Phương, *Quản trị chi phí theo lợi nhuận mục tiêu và khả năng vận dụng tại Việt Nam*
12. Phạm Minh Thắng, 2013, *Sáu nguyên lý cơ bản của Lean Manufacturing*
13. Ths, Nguyễn Văn Đức, Trường CĐCN- Dệt may thời trang Hà Nội, 2016, *Nâng cao hiệu quả của các doanh nghiệp may bằng việc ứng dụng mô hình kế toán tinh gọn*
14. Tống Thùy Linh, 2012, *Kaizen- Sự cải tiến liên tục của người Nhật* (<http://www.inas.gov.vn/417-kaizen-su-cai-tien-lien-tuc-cua-nguoi-nhat.html>)
15. Mr. Lô, 2015, *Kanban là gì?* (<http://logistics4vn.com/kanban-la-gi/>)

Tiếng Anh

1. James P.Womack, Daniel T.Jones and Daniel Roos, 1990, *The machine changed the world.*
2. Gerald K. DeBusk, Ph.D and Clay L. Moerland, Jr and Lawrence P. Grasso, D.B.A, *Teaching lean accounting with a manufacturing simulation*
3. Brian H Maskell, President, BMA Inc, *What is lean accounting?*
4. James R. Martin, Ph.D. CMA, Professor Emeritus, University of South Florida, *What is lean accounting?*
5. Daniel Haskin, University of Cenctral Oklahoma, USA (2010), *Teahing Special Decisions in a lean accounting environment*
6. Dr. Tuğçe Uzun Kocamiş, Istanbul University Vocational School of Social Sciences, Accounting and Tax Department, (2015), *Lean Accounting Method for Reduction in Production Costs in Companies*
7. Brian H. Maskell, President, BMA, Inc, (2013), *Lean Accounting*
8. Ade Asefeso MISP MBA, (2014), *Lean accounting*
9. Tapping và Tom Shuker, (2003), *Value Stream Management for the Lean Office*